

מסורת הש"ס

אין צדין פרק שלישי ביצה

כה.

עין משפט
נר מצוה

יא וּמִי פֶּה מְהֻלָּה
 יִשְׁעֵי הַנֶּחֱלֶה וְכָמֶה
 לְחֹזֶק הַטּוֹשֵׁב אֲלֵהֶם כִּי
 תִּלָּח טַעֲמָה הִיא:
יב בְּ מִי שֶׁ הִלְכָה הִיא
 טוֹשֵׁבָה עַם טַעֲמָה הִיא:
יג גַּם מִי שֶׁ טוֹשֵׁב שֶׁם
 טַעֲמָה הִיא:
יד רַחֵם מִי פֶּה מְהֻלָּה
 אֲבֵדְתָהּ הִלְכָה וְכָמֶה
 עֲשֵׂן כִּג טוֹשֵׁב מִי שֶׁ
 רַם טַעֲמָה הִיא:
טו הַ מִי פֶּה מְהֻלָּה
 יִשְׁעֵי הַנֶּחֱלֶה וְכָמֶה
 לְחֹזֶק הַטּוֹשֵׁב אֲלֵהֶם כִּי
 תִּלָּח טַעֲמָה הִיא:
טז הַ מִי פֶּה מְהֻלָּה שֶׁ
 טוֹשֵׁבָה לְחֹזֶק עַם
 טוֹשֵׁבָה אֲלֵהֶם תִּלָּח טַעֲמָה
 הִיא:
יז וְ מִי פֶּה שֶׁ הִלְכָה
 הִיא טַעֲמָה שֶׁ טוֹשֵׁבָה שֶׁם
 טַעֲמָה הִיא:
יח הַ מִי פֶּה מְהֻלָּה
 שְׁטֵטֶה לְחֹזֶק הִיא
 עֲשֵׂן כִּג טוֹשֵׁב יִיד כִּי
 כֵּה טַעֲמָה אֲוֹשְׁעִי ג
 כִּהֲבִיגִי:

רבינו חננאל

אמור רבה בר רב הונא
האמר רב הסוכר
האמר מרבי יו"ט ולמחר
השמיים נמוצה בל דגים
מוחקין. ואמר רב חסדא
מרבוי רבני נלמו חיה
שקנתה פברס איה
צריכה זמון, פירוש
הבנים שלה הקטנים
השורקין בקן מובנים, הן
לפיקן אין צריך זמון.
ואמור רב נחמן נפל
הבזר ברברתא, והוא
רב חסדא. רב חזקיה
ורבא בר רב הונא, דרב
הונא ורב חסדא חבירים
אין לרב נחמן, והיה
קורא לרב הונא, הונא
חבירי. פירוש ברברתא,
לכלום קבוצות. התם
בהסוכר אמת המים שעל
הדגים כרים, והא גבי
היה שקנתה פברס
לחש מעשה מלך.
ויעודו התניא ערות מפי
שמינתא באבילין, חיה
שקנתה פברס צריכה
זמון, וצפור דורו צריך
לשקוד בכנפיה, כדי
לחש תחילת באמה, ואין
מפרש ליה עניי זמון.
והתניא ר' שמעון בן
אלעזר מרזח ביש וביה

מסופ

הבא בשביל ישראל זה מותר לישראל אחר. מימה מה טעם זה
אי הו מוקפה אפילו לישראל אחר אסור ואי אסור לישראל
ראשון בשביל שנעשה בזה אסור בשבילו אם כן לישראל אחר נמי
אסורין כדאמרין (שם דף קכב.) נכרי שהדליק הנר אם בשביל ישראל

אסור וליכא חלוק בין אותו ישראל

לְיִשְׂרָאֵל אַחֵר וּתְיַיֵּץ רֶשֶׁ"י דִּשְׁמַח גְּבִי
אִיסוֹר תַּחֲמוּמִין לְיִכָּא אִסּוּרָא אֵלּא
מִדְּרַבָּנָא לֹא אַחֲמוֹר כּוּלֵּי הֵיאָּ וְדִי אִי
אִסְרִין עַל זֶה שֶׁהִבָּחֹו בְּשִׁבְלֵנוּ: ט'
הַמְקוֹשְׁרִין אִסּוּרִים בְּכ"מ
מִפְנֵי גִזְלָא.

פרש"י שהראשון קנה אותן בהגבהה

וְלֹא נִהְיָה דָּלָא שִׁיךְ כַּאֲן הִבְנֵה (ה)
 אַלְא כְּדִמְרִי אִי"ה הִבְנֵה קוֹנֵה זִהְפִּקֵּר
 הוֹאִיל וּמִתְעַסֵּק הוּא בִּזְנוֹ קֵלֵת:
כְּבֹאן בְּשִׂרָה הַסְּמוּכָה וּבִי' מִימָה
 אֲמַחֵי לֹא מִשְׁנֵי לַעֲיֵל כִּי יוֹ"ל
 אֲמֹרָא הִיּה לֹו לִפְרָשׁ דְּבִרְיוֹ וְהוֹאִיל
 וְלֹא פִירֵשׁ מִיירִי צִין כְּסֻמוּכָה וּבִי':
בְּחֻזְקָת אִיסוּר עֲזוּבָה פִּרְשִׁי
 כְּמוֹת אִיסוּר אֲרַב מִן

החי ולא נהירא דאס כן למה לי עד
שיודע במה נשחטה כיון דחזינא
שמתה אי"כ לא שייך זה איסור אבר
מן החי דאיסור אבר מן החי לא
שייך אלא מחיים לכן י"ל דחוקת
דאיסור ר"ל בחוקת שלא נשחטה עד
שיודע לך וכו' ומשום איסור שאינה
בזוהר דרממנא אמר^ה תזבח ואכלת
שחוט ואכול וזוהי נחא אפילו למ"ד
(ג) במהם בחייה לאו לאברים עומדת: *

תלוש יה המקושרין והמנוענעין
קשיא הא ביה הא באמה אמה
ר"נ בר יצחק האידי ואידי
ה סמוכה: **מתני'** ^(א)ביהמה
לאכול ממנה כזית צלי ר"ע
ה בשדה לא יביאנה במוט
אמר רמי בר אבא הפשט
דה תורה דרך ארץ שלא
מאי קמ"ל אלימא לאפקי
בחזקת איסור עומדת עד
תר עומדת עד שיודע לך
דתנן ר"ע אומר אפילו כזית
ממש לא ממקום שטובחת
ממש אלא רמי בר אבא
אורה

וכה לעיר. ידע זה ודעתיה עלויה: **מתנ'י** **זהמה מסוכנת**
 פסקו הוא שוחט: **לא ישחוט א"ל**. יודע שיש שהות ביום לאכול
לא יביאנה במוט ומוטו. בשיני בני אדם משום דלחושא מלתא היא
 וה"ה יש ללמוד לקצבים בזכריות הדיוט: **מאי קמ"ל** דרך ארץ או
 יפה בסתר והחזיק לנו הבהמות בספק טרפות אף קודם שראה בהן
 החי ועומדת. ונפקא מינה שאם אירע ספק בשחיטתה נעמידנה על
 היא היא בחזקת היתר דכחוס בהמות אינן טרפות ואם נמצא בה נבל
 ולאסור העמידנה על דוחקתה שהיתה בה קודם שנמצא בה ספק זה
 פשט: **שטוחתא אינלסא**. מזני מעיה שהמאכל מתחזק ומתעכל שם:

אורח

ובאילנות אסור, גידור מהם עילה וחילול, מקורשיו והמנוגצונו בכל מקום אסורין של האתאנים אינה צריכה זימן, בפרסם הסמון לעיר, משום דחול לה כל יומא ורדתיני שזימן, צריכה שאינו סמון לעיר, אי זימן אר, יוא ראל, אדאמיני סמח נדתיני מהם אבא בלם עקבא מלעילתא בעיא. **מתני'** במהה מסמכתי כר. פריזש וכו' גוסתס, והוא אר, יוס, ר' עקיבא אומר אפילו כותי חי מיבית בפרתה, אמר רמי בר אבא תני כחוריהו בהפשט נתתו. ואסיק' תני מילי לענין מוסר דרך צר, כדנאני לא יאכל אדם שום וכו' שיועד לך שטרפסו וכו' נטרפסו, והאכל ממנה אר, ר' איסור, ר' עקיבא אר' אחתי שותבתא אכלתה, כלומר כ) משהו והוא הפשט ניתוחו ונדרו דבריו, ועלה שיהיה

חוץ לחוס אסורין. לא שמעתי טעם מקובל בדבר לוי משום מוקשה אמאי מותר לישראל אחר ואי משום שנעשה בו איסור בשבילו א"כ לישראל אחר נמי אסור דנכרי שהדליק את הנר בשבת תנן (שם דף קכב.) אם בשביל ישראל אסור ולא חלקו בינו לבדו וי"ל דגבי איסור

תחומין דרבנן לא אחמור כולי האי
ודיין אם אסרוהו על זה^א (טעם אחר
ונראה לי מחוץ לתחום אסורין גזירה
שמה ישלח בשבילו והבא בשביל זה
מותר לאחר דליכא למגור בה שאינו
מכיר:) *סבור אמה משם. סתומה
שלא יכנסו בה דגים מנחום סתומהשן

וואס אלה הכין והזמין על ידי מעשה זה: **צפרדם**. מקום המשתמר ואין הולד יולא שאינו יכול לצרות וקל ללודו ואינו נרץ, זמון דהא הכא מפני שהיא סמומה ואין יכולין ללאת קרי להו מוכנים ולקמיה פריך דזמון גדול הוא זה שעושה מעשה לשם הזמנה: **מדברי צינו**. רשע דשלשתן רב הונא ורב חסדא ורב נחמן דקרי ליה לרב חסדא חצרין תלמידים של רב

היו: **נפל חצרין**. רב חסדא: **בצרצרא**. נכנס ראשו למחלוקות גדולות שירצו עליו צוֹתא. ולקמיה מסים קושיא אלא מפסקא מלתא צאיכא דאמרי דמחלפי רב חסדא צרצה צר רב הונא: **נפל צר חצרין**. רב הונא חצריה הוה מתלמידיו של רב ורצה צריה קרי צר חצרין: **וצפור דרור**. צויגמה מצוד יום לרץ לקשור בצנפיה להיות סמון לס' **ומלא לפני הנה שאסורין** דמסתרינן

לה צפ"ק (דף י'): שהיו שני קנין חומין את זו ולא זימן את זו ולמחר בא ומלא בזמזומת ולא במקומן אלא בדף הדולט לפני הקן ובחברתה לא מלא כלום שאסורין להישיטין שמה מקן שאינה מזוממת באו לכאן: **במה דברים אמורים:** דנענין זמון: **לפור דבור:** קטנה היא והאם והבט שוות: **והמקושרים:** כנפיהם סימן"ה הוא להם: **והמנוענעים:** מאתחיל לשם זמון והוא מכירן: **בנשים ובנורות:** ובכל מקום שאינו מחובר: **מושרים:** צ"ע: **והמקושרים והמנוענעים:** הנמלאים בכל מקום אף בחול אסורין להמלאין משום גול שהראשון אשקין לאו נענין קנאן שהצבתם שהפקר נקנה בהצבחה ה': **בג:** בולל אינו כריך זמון שאינה יכולה לזרוח ודעמיה

עליה אצל אמה שהיא גדולה לריכה זימון: כדירה. בולד: צ
שהוא ירח שחמות ואינו נרץ לה שכבר סעד סעודתו אלא מחמת
כיות עלי הימה: מבים עזיחה. שהוא מומן ומופשט מעורר ועומד
ומזולו ביינו: גב' הפשט ונסות. פי' הכתוב בעולה שהיא איננה ג
איסור ולמימר דאסור לאכול ממנה עד שינתחה שמה ימאץ לה סימן
טרפות: לאפוקי מדרב הונא דאמר כהמה צהיה בחוקס איסור. אבר
חוקמה ואסורה עד שיועץ לך ברור שנשחטה כראוי ומשנשחטה כרא
בדיאה או צדי מעים ויש לתלות לאחר שחטטה ולהכשיר ונקודס
ומותרת עד שיועץ לך אמת שהיא טרפה: מבים עזיחה ממש. קודכ

דלא הגביהן אלא שקשרן קשר בעלמא משום דהבטת בהפקר קניא. ש"ט. ג. רב הונא לעיל
ר מבריתא לברייתא. ש"ס. ה. (דברים יב, ט) תזבח ואכלת, זבוחה אכול, שאניה זבוחה לא
תיכול. ש"ס.

לא יחשוט אותה בי"ט, אלא אם נשאר שהות ביום כדי שיאכל הימנה כוית צלי מב יאכל אדם בשר אלא אחרי הפשט וניתוח, כשם שאין מקריבין העולה למזבח אלא אכל איסורא לכו', כדבר הונא דאמר בהמה שנשחטה כהלכתה בחוקת היתר עומדת וקומנת כרתני ר' חייא מבית טביחתה ממש, כלומר קודם הפשט וניתוח, וזה שאמר מ

(א) 'עירובין מ. (ב) [מוספ']
(ג) פסחים מו.
(ד) 'עיר מוס' שבת קס. ד"ה
רדב"י ודף קתמ. ד"ה
[מחלק]. (ה) חולין ב. (ו) ר"ל
(ז) ב"ס' נוסף: זמון,
(ח) 'עיר צ"מ מ. (ט) [ע"ע]
שבת קכב. ד"ה וחס],
(י) צ"מ' ד. וק"י. (יא) [חולין]
קכב: א. (יב) 'עיר מוס' פסחים
לו. ד"ה האוכל ותוס'
שעוועט דל. ד"ה האוכל
'מוס' חולין ג. סד"ה השמא
עודט ספ. ד"ה צ"מ לחדל].

הגהות הב"ח

(א) תום' ד"ה המקושרין
 יכו' כאן הגבהה. נ"צ כלומר
 דמשום דניענוע לאו הגבהה
 היא:

הגהות מהר"ב

רנשבורג
[א] גמ' אמר ר"נ וכו' התם
לא קא עבד מעשה. נ"ב
עי' שטתה מהוצאת ופ"י:

הגהות מהר"י

לנדא
[א] תום' ד"ה המקושרין
ו'כו' להצטע קונה בהפקר.
בס"א כתוב להצטע והוא
טעות סופר:

מוסף רש"י

[illegible]

מוסף תוספות

א. משום דהו"ל איסור
דאינו שוה בכל, דלהאי
הוי בתוך התחום ולהאי
חוץ לתחום וכיון שכן
הו"ל נמי איסור דרבנן
אקילי בה. ה"ל. וכע"ז
כרשב"א שבת קנא. ד"ס
ויסאל דלקטן. ב. ואף על גב
דכן. מ"פ. ט. אבל הכא פיר

ששחוט מהר קודם שתמות, ולמדה תורה דרך ארץ של אלא מעלין, כיוצא בו כו' בזית חי מבית טביחתה, ו